

แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงการซีท (SEAT)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

วิมล อันทราศรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

514140430 : สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา ; ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา / การบริหาร / โรงเรียนแกนนำ / การจัดการเรียนร่วม
โครงสร้างซีท

วิมล จันทราศรี : แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้
โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (GUIDELINES
FOR ADMINISTRATION INCLUSIVE LEARNING PILOT SCHOOL BY USING SEAT
STRUCTURE IN KAMPHAENG PHET EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.ศรีโสภณ มีเจริญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัชณี นิชากร 162 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 2) ศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 3) หาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัย ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าโครงและครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 338 คนและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าระดับการดำเนินการสูงสุด คือ ด้านนักเรียน รองลงมา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าระดับการดำเนินการต่ำสุด ได้แก่ ด้านเครื่องมือ
2. ปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าระดับปัญหาการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม

รองลงมา ได้แก่ด้านเครื่องมือ และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าระดับปัญหาการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ ด้านนักเรียน

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้ โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มี 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านนักเรียน พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนต้องมีการเตรียมความพร้อมนักเรียนเรียนร่วมทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเพื่อให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ควรมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจพัฒนาการและการดูแลนักเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนที่ร่วมชั้นเรียนและร่วมโรงเรียนให้การดูแลและช่วยเหลือร่วมกับครู รวมทั้งการให้กำลังใจและไม่รังเกียจเพื่อน

3.2 ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้านให้มีความพร้อมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เด็กพิเศษโดยเฉพาะเด็กพิการ อาทิ เช่น ทางลาด ห้องน้ำ – ห้องส้วม เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่า ควรแต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจจัดทำข้อมูลผู้เรียนทุกชั้น และนำข้อมูลมาจัดทำแผนศึกษารายกรณีบุคคลเพื่อดูแลช่วยเหลือ และควรจัดให้มีหลักสูตรเด็กพิเศษเรียนร่วมโดยเฉพาะ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยกำหนดเกณฑ์ให้น้อยกว่าเด็กปกติ

3.4 ด้านเครื่องมือ พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการด้านการจัดหา ดูแลรักษาและพัฒนาเครื่องมือสำหรับเด็กพิเศษโดยตรง และควรจัดให้มีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย นอกจากนี้ควรพัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและชุมชน

514140430 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION :
M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS : GUIDELINES / ADMINISTRATION / INCLUSIVE LEARNING PILOT
SCHOOL / SEAT STRUCTURE

WIMON JUNTARASRI : GUIDELINES FOR THE ADMINISTRATIVE
DEVELOPMENT OF PILOT SCHOOLS FOR INCLUSIVE EDUCATION USING THE
SEAT (STUDENT, ENVIRONMENT, ACTIVITIES AND TOOLS) FRAMEWORK IN
KAMPHAENG PHET EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

THESIS ADVISORS : DR.SRISOPHA MEECHAROEN, Ph.D

AND ASST.PROF. RACHANEE NITHAKORN Ph.D 162 PP.

The purposes of this study were : 1) to study the administrative development of pilot schools for inclusive education using the seat framework in Kamphaeng phet education service area office 2 2) to study the problems of the administrative development of pilot schools for inclusive education using the seat framework in Kamphaengphet education service area office 2 3) to find the guidelines for the administrative development of pilot schools for inclusive education using the seat framework in Kamphaengphet education service area office 2. The methods of the study were classified into 2 parts 1) studying the problems of the administrative development of pilot schools for inclusive education using the seat framework in Kamphaeng phet education service area office 2 2) studying the administrative development of pilot schools for inclusive education using the seat framework in Kamphaengphet education service area office 2. The samples were 338 namely, administrations, project's head teachers , and teachers in inclusive learning pilot school and 17 experts. The tools were questionnaires and interviews. The statistics employed in analyzing data were percentage , Standard Deviation and Average and data analysis.

The results of the study were as follows:

1. The overall state of the administration of Pilot Schools for Inclusive Education in Kamphaengphet Education Service Area Office 2 was at the high level. When considering each aspect, it was found that the student part had the highest operational level followed by the environment and activities parts. The tools part had the lowest operational level.

2. The problems of the administration of Pilot Schools for Inclusive Education in Kamphaengphet Education Service Area Office 2 were overall in the medium level. When considering each aspect, the part with most problems was the environment part. The next highest was the tools part followed by the activities part. The part with the least problems was the student part.

3. Four guidelines for the administrative development of Pilot Schools for Inclusive Education using the SEAT framework in Kamphaengphet Education Service Area Office 2:

3.1 Student part: It was found that most respondents thought that the schools need to prepare students physically, emotionally, socially, and intellectually so that they can help themselves. There should be a meeting for student guardians to build understanding of the student development and supervision. The schools should instill classmates and schoolmates in conjunction with teachers to take care and help the special students. This includes encouraging and not hating.

3.2 Environment part: It was found that most respondents thought that the schools should provide enough facilities such as ramps and restrooms and all other areas for special students especially students with disabilities. In addition, the schools should create a learning-friendly environment both inside and outside classrooms for students with learning disabilities.

3.3 Activities part: It was found that most respondents thought that a committee for collecting student information should be set up. This information then can be used to create an individual study plan for students. There should also be courses specifically for inclusive special students. Furthermore, the schools should have an evaluation corresponding to the expected lower performance of these students.

3.4 Tools part: It was found that most respondents thought that a committee for finding, maintaining, and developing tools specifically for special students should be set up. There should be multimedia and innovations that extensively facilitate learning for students. Additionally, the schools should develop classrooms and learning facilities both inside and outside schools for students. There should be enough learning facilities by the cooperation of administrators, teachers, guardians, and communities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรสำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตากรุณา ให้ความอนุเคราะห์ข้อคิดเห็นและ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก ดร. ศรีโสภณ มีเจริญ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชณี นิรากร ที่ให้คำแนะนำและดูแลอย่างสม่ำเสมอ ทุกขั้นตอน อันเป็นประโยชน์ให้วิทยานิพนธ์นี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชีระ ภักดี ดร.สามารถ กมขุนทด ดร.ยุทธนา หงสไกร นายสมศักดิ์ เอี่ยมดี นางสาวธนพร เท่าเทียมตน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าช่วยกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้ให้ความอนุเคราะห์และตรวจสอบแนะนำ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนครูหัวหน้าโครงการ คณะครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตาแด่บิดา มารดาของผู้วิจัยตลอดจน ครู อาจารย์ ที่ได้กรุณา อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ จนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาด้วยดี

วิมล จันทราศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในประเทศไทย.....	10
การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม.....	14
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม.....	23
โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน.....	24
การบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องโดยใช้ โครงสร้างซีท (SEAT Framework)	46
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนร่วม.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	72

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม..... 81
2	จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรม โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และ ขนาดสถานศึกษาตามจำนวนนักเรียน..... 89
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหาร โรงเรียนแกนนำ เรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม..... 90
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียน ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านนักเรียน..... 91
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียน ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านสภาพแวดล้อม..... 93
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียน ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน..... 95
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหาร โรงเรียนแกนนำ เรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ด้านเครื่องมือ..... 97
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียน ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม..... 99
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียน ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ด้านนักเรียน..... 100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านสภาพแวดล้อม.....	101
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	102
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านเครื่องมือ.....	103
13	ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านนักเรียน.....	105
14	ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านสิ่งแวดลอม.....	106
15	ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	107
16	ความถี่ของแนวทางการพัฒนาการบริหาร โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านเครื่องมือ.....	108

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ขอบข่ายการบริหารงาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	24
2 วงจรการทำงานแบบ PDCA.....	59
3 ปฏิทินงานการรับคนพิการเข้าเรียนในสถานศึกษา.....	61
4 การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท.....	68
5 สรุปกรอบแนวคิดการบริหาร โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท.	79

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร